

maade end en Virkelighed, at Tienden som saadan er til, da den saa er ombyttet med en eengang for Alle fastsat uforanderlig Afgift. Det har, som sagt, forundret mig, at den høit-ærede Indenrigsminister har meent, at ogsaa dette Affnit kunde man have Betænkelse ved at indlade sig paa, eller dog antage, at der ikke var tilstrækkelig Trang dertil. Thi det forekommer mig, at vil man være saa ængstelig, kan man let bidrage til, hvad jeg altid har havt stor Gru for, bidrage til, at man her, som det muligen er skeet ved andre Leiligheder, kommer til at gaae i Spring. Det forekommer mig, at, naar man vil skride til at arbejde for Tiendens Afløsning med saa langsomt snigende Skridt, at man ikke engang nu for de 9 pCt., der formeentligen i det Allerhøieste ere tilbage, vil indføre en Tvangslov, saa kan man let bidrage Noget til, at den Lov, der engang maatte komme om Tiendens Afløsning, saaledes som det var Hensigten med det Forslag, der idag er taget tilbage, bliver vedtagen for Tienden overalt er forandret til en fast Afgift, og jeg troer ikke, at det kunde ønskes, at man havde bidraget til, at denne Overgang skulde skee paa en saadan, som mig synes, lidet trøstelig Maade, jeg troer ikke, at det Bratte ved en saadan Leilighed vil være at anbefale. Endnu skal jeg iøvrigt tillade mig ganske at henholde mig til, hvad den ærede Taler, der havde Ordet lige før mig, sagde, at ved saadanne Foranstaltninger som Tiendens Convertering bliver det sidste Middel næsten nødvendigen Tvang, og at der neppe kan være noget Urigtigt og Uretfærdigt deri, at, naar en Foranstaltning er med Sindighed, Forsigtighed og med stor Vaerksomhed fra Lovgivningens Side gennem forskellige Menneskealdre gjenneført ad den frivillige Vel, saa der kun er et Omraade af en næsten forsvindende Størrelse tilbage, hvor den ikke er gjenneført, — at man da bruger Tvang for at fremme, hvad der er erkjendt af Lovgiveren og erkjendt af Folket i det Hele at være i det velforstaaede Interesse, at man da foreskriver de Enkelte, der endnu staae tilbage, at dette Forhold ogsaa hos dem skal ordnes paa den samme Maade. — Med Hensyn til § 1 i Særdeleshed, skal jeg endnu tillade mig at be-

mærke, at, dersom jeg indbildte mig, at man ved at stille sig mellem 2 Extremer, selv blev den rette Midte, kunde jeg ogsaa her beraabe mig paa, at det netop vil være min Stilling. Thi jeg holder mig overbevist om, at den 1ste Januar 1857 er en noget seen Termin, og jeg skulde være tilbøielig, hvis denne Mening vinder nogen Anerkjendelse i Thinget, — som jeg maaskee tør vente efter de Uttringer, der ere faldne fra en æret Landsthingsmand, — at understøtte et Omendringsforslag, hvorefter 1857 forandres til 1855, Noget, jeg ogsaa har forbeholdt mig i min Udtalelse som Medlem af Udvalget, og som jeg derfor fra den Side tør ansee mig berettiget til. Som virkelig Grund for en saadan Tidsbestemmelse skal jeg blot gjøre opmærksom paa, at der foreligger en § 14 i dette Forslag, hvori der udtrykkeligt er truffet Foranstaltninger for det Tilfælde, at nogen Tiende endnu ikke maatte være forandret til fast Refusion til den Tid, til den 1ste Jan., som Lovens § 1 maatte bestemme; thi der er saaledes formeentligen ikke nogen Fare for, at en tidligere Tidsbestemmelse skulde medføre særlig Ulempe.

Indenrigsministeren: Jeg maa have været meget uheldig med at udtrykke mig, da jeg forrige Gang havde Ordet, siden en æret Landsthingsmand kan tillægge mig den Mening, at jeg ikke i al Evighed vil have Naturaltienden afløst, og denne Evighed dog ikke skal være længere end til 1857. Den ærede Landsthingsmand, som sidst havde Ordet, tillagde mig det Extrem, at jeg slet ikke vilde have den afløst. Jeg mener derfor, at der er grundet Anledning for mig til at gjentage, hvad jeg har sagt. Jeg har sagt, at jeg fandt det vigtigt, at Naturaltienden blev ophævet; jeg har erkjendt det for at være af megen Bigtighed, jeg har erkjendt det for at være ønskeligt, og jeg har ingenlunde modsat mig det; men, hvad jeg har bedet det ærede Thing at lægge Mærke til, er, at der er en Ting, som ogsaa er af Bigtighed, og det er, at vi ikke give en Tvangslov uden Nødvendighed. Det har jeg bedet det ærede Thing lægge Mærke til, og det finder jeg mig besøjet til gjentagende at lægge det ærede Thing paa Hjerte, og gjentagende at sige, at netop i